

LATVIJAS REPUBLIKAS KULTŪRAS MINISTRIJAS

LATVIJAS NACINĀLĀS BIBLIOTĒKAS

BIBLIOTĒKU ATTĪSTĪBAS INSTITŪTAM

**Daudzeses pagasta bibliotēkas
2023. gada darba atskaite**

Aizkraukles novada Daudzeses pagastā

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5
6. Krājums	8
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	10
8. Novadpētniecība	12
9. Projekti	12
10. Publicitāte	12
11. Sadarbības tīkla raksturojums	13
Kopsavilkums	14
Pielikumi	15

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Daudzeses pagasta bibliotēka atrodas Daudzeses pagastā, vienā no Aizkraukles novada administratīvajām teritorijām Sēlijas ziemeļos. Pagasts robežojas ar Zalves, Mazzalves, Sērenes un Seces pagastiem savā novadā, kā arī ar Viesītes pagastu Jēkabpils novadā un Valles pagastu Bauskas novadā. Attālums no pagasta līdz galvaspilsētai Rīgai ir 100 km, un līdz novada centram Aizkrauklei – 15 km. Daudzeses pagasta kopējā platība ir 210 km², un to šķērso 19.gs. uzbūvētais Jelgavas-Krustpils dzelzceļš, kuru pašlaik izmanto tikai kravu pārvadājumiem.

Daudzeses pagasta bibliotēka ir ievērojama pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, sniedzot pakalpojumus vietējiem iedzīvotājiem. Bibliotēkas misija ir nodrošināt piekļuvi plašām zināšanām, kultūras vērtībām un izklaidei, sekmējot lasītāju izglītību un lasīšanas ieradumus. Bibliotēka cenšas apmierināt dažādās lasītāju intereses ar esošo un regulāri papildināmo grāmatu krājumu. Tā sadarbojas ar vietējām izglītības iestādēm, piemēram, Daudzeses pamatskolu un pirmskolas izglītības iestādi "Čiekuriņš". Bibliotēka aktīvi piedalās pasākumos, ko organizē Daudzeses pagasta saietā nams un Aizkraukles novada sporta centrs.

Bibliotēka cenšas tuvināties pagasta iedzīvotājiem un informēt par saviem notikumiem, organizējot tikšanās ar pagasta vecākiem iedzīvotājiem, pensionāru biedrībām un veidojot novadpētniecības materiālu krājumu.

Daudzeses pagasta bibliotēka ir reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras Ministrijas reģistrā kopš 2005.gada 4.februāra ar Nr. BLB1735. Tā atbilst vietējās nozīmes statusam un ir atkārtoti akreditēta 2020.gada septembrī. Bibliotēka darbojas pēc Jaunjelgavas pilsētas bibliotēkas nolikuma Nr. 2022/5, kas apstiprināts ar Aizkraukles novada domes lēmums Nr.57, 2022.gada 17.februārī (prot. Nr.4., 6.p.), un tas ir spēkā ar 2022.gada 1.janvāri.

Kopš 2023.gada 1.decembra bibliotēkai ir jauna vadītāja. Pārskata periodā akreditācija nav notikusi, un bibliotēka nav pārvietota uz citām telpām.

Daudzeses pagasta bibliotēka darbojas pēc jaukta tipa bibliotēku sadarbības modeļa, efektīvi mijiedarbojoties ar visām Aizkraukles novada bibliotēkām. Šī sadarbība ietver grāmatu un informācijas apmaiņu, kopīgas apmācības un pasākumus, nodrošinot lasītājiem plašu un kvalitatīvu pakalpojumu klāstu.

“Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	*

Lai tuvinātos ar lasītājiem un informētu par bibliotēkas notikumiem, ir izveidots Facebook profils. Šajā sociālajā platformā regulāri tiek publicēta aktuāla informācija par jaunumiem, pasākumiem un ieteikumiem par lasāmvielām. Tas ļauj lasītājiem būt informētiem par bibliotēkas piedāvājumu un iegūt papildu iedvesmu lasīšanai.

2. Finansiālais nodrošinājums

“Bibliotēkas izdevumi”

	2021	2022	2023
Izdevumi kopā (EUR)	15848	14462	19079
Darbinieku atalgojums (bruto)	8316	8057	8623
Krājuma komplektēšana	2448	2798	2662

Daudzeses pagasta bibliotēkas kopējie izdevumi iepriekšējā gadā ir palielinājušies, tas skaidrojams ar papildus izmaksām, kas radušās izmaksājot kompensāciju aizejošam darbiniekam. Krājuma komplektāšanas izmaksas nav pārsniegušas pieejamo un paredzēto finansējumu. Daudzeses pagasta bibliotēkas finansējums ir ierobežots, kas rada grūtības vairāku aktivitāšu īstenošanai, telpu sakārtošanai un modernizācijai. Nepieciešams meklēt papildu resursus vai iespējas sadarbībai ar vietējo pašvaldību un citiem partneriem, lai uzlabotu bibliotēkas infrastruktūru un piedāvātu plašākus pakalpojumus lasītājiem.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Daudzeses pagasta bibliotēkā iepriekšējā pārskata periodā remontdarbi nav veikti. Lai veicinātu bibliotēkas kvalitāti un komfortu apmeklētājiem 2024. gadā, plānots uzlabot bibliotēkas vidi, veicot kosmētisko remontu bērnu literatūras nodaļā un nomainīt apgaismes ķermeņus viasās bibliotēkas telpās.

„Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekam skaits/	Lietotājiem skaits	Kad iegādāts	
Datorkomplekts: - Monitors DELL P2422HE 23.8;	1		2022.gads	Darbojas
- Portatīvais dators Lenovo Idealpad (lejuplāžu ātrums 37,78 Mbps, augšuplāžu ātrums – 10,18 Mbps)	1		2021. gads	Darbojas
Datori: HP Pro Desk 600G1, Windows 8.1. Nr. 1; (lejuplāžu ātrums 39,12 Mbps, augšuplāžu ātrums – 10,28 Mbps)		1	2015.gads	Darbojas
HP Pro Desk 600G1, Windows 8.1. Nr. 2;		1	2015.gads	Netiek lietots, iespējami bojājumi. Nepieciešams IT speciālista atzinums par tālāku rīcību (norakstīšanu vai remontu).
HP Pro Desk 600G1, Windows 8.1. Nr. 3;		1	2015.gads	Netiek lietots, iespējami bojājumi. Nepieciešams IT speciālista atzinums par tālāku rīcību (norakstīšanu vai remontu).
Dators Vektor AK09.M18	-	1	2005.gada	Nedarbojas - norakstāms, tiks sakārtots 2024.gadā
Multifuncionālās iekārta MFC-J6720DW Brother A3	1	-	2015.gads	Darbojas. Augstas izmaksas (joprojām tiek izmatoti tintes kātridži)
Lāzerprinteris HP Laserjet 1010	1	-	01.01.2022	Nedarbojas - norakstāms, tiks sakārtots 2024.gadā
Dokumentu iešūšana ar spirāli CB 1000	1	-		Laba
Laminēšanas iekārta Mx.A4/125MIC.HAMA Basic	1	-	12.05.2022	Ļoti laba

Secinājumi:

1. Bibliotēkas datoru skaits klientu izmantošanai ir par lielu, ņemot vērā iepriekšējo gadu izmantošanas statistiku. Nākamajā gadā šī situācija ir jālabo - jāizvērtē, katras pozīcijas tehniskais stāvoklis, kā arī tā jānovieto bibliotēkas telpā, lai maksimāli izmantotu telpas resursu un varētu pārredzamāk izvietot grāmatu krājumu.
2. Šobrīd klientu izmantošanai paredzētie datori tika iegādāti 2015. gadā, tātad ir kalpojuši jau 8 gadus. Lai gan tie ir novecojuši, veicot atbilstošas apkopes un labojumus, esošie datori varētu turpināt kalpot. Jaunu datoru iegāde nav nepieciešama.
3. Bibliotēkā viena no printēšanas iekārtām nedarbojas. Tas rada situāciju, ka telpās veidojas nevajadzīga tehnikas novietne, kas aizņem vērtīgu vietu un rada neestētisku vidi apmeklētājiem.
4. Nākamajā gadā viena no prioritātēm būs iekārtu un aprīkojuma optimizēšanai, nodrošinot efektīvu resursu un lietderīgu telpu izmantošanu.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks uz pilnu slodzi. Bibliotēkas vadītājas izglītība – augstākā izglītība – bakalaura grāds. Darbu bibliotēkā uzsāka 2023. gada 1. decembrī. (pielikumā Nr.1, Nr.2 – publikācijas Aizkraukles novada un laikraksta “Staburags” mājaslapās)

Profesionālā pilnveide. 2024. gada februārī bibliotēkas vadītāja uzsāks Izlītības programmu “Bibliotēkas zinību pamati” (160 h) Latvijas nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centrā. Finansējums no Aizkraukles novada pašvaldības budžeta.

Darbinieka vispārējo un profesionālo pilnveidi nodrošinās kursi, semināri, pieredzes braucieni. 2023. gada bibliotēkas vadītāja piedalījās šādos semināros:

1. “Bibliogrāfiskais apraksts un tā izmaiņas”, ko vadīja Sondra Bulindža- Aizkraukles centrālās bibliotēkas datu apstrādes nodaļas - vecākā bibliotekāre;
2. www.lietovelreiz.lv digitālā platforma un bibliotēku iesaiste iedzīvotāju paradumu maiņā., ko vadīja Evija Ozola-Ozoliņa- “Zero Waste Latvija” projektu vadītāja.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

“Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepri. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	103	103	72	0 ; -30 %
t. sk. bērni līdz 18.g.	11	11	9	0; -9 %
Bibliotēkas apmeklējums	1934	2132	1341	+10,2 %; -37 %
t. sk. bērni līdz 18.g.	132	149	79	+12,8%; -47 %
Virtuālais apmeklējums	397	Nav datu	2429	; +
Izsniegums kopā	2249	2496	2413	+11%; -3,3 %
t. sk. grāmatas	1416	1381	1134	-2,4%; -17,8 %
t. sk. periodiskie izdevumi	833	1115	1279	+33,8%; +14,7 %
t. sk. bērniem līdz 18.g.	86	93	45	+8,1 % ; -51,6 %
Bibliotekārais aptvērumš % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	10,8	10,7	7,6	-0,9%; -29 %
t. sk. bērni līdz 18 g.	6,00	6,01	5,08	+0,1 % ; -15,5 %
Iedzīvotāju skaits	953	964	945	-1,15%; -2 %

Izmantoti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati: “Fizisko personu reģistra statistika uz 01.07.2023.”

Secinājumi:

1. Aktīvo lietotāju skaits un bibliotēkas apmeklējums 2023.gadā samazinājās, norādot uz iespējamu samazinātu lasītāju interesi par tradicionālajiem bibliotēkas pakalpojumiem, arī iedzīvotāju skaita samazinājums var ietekmēt bibliotēkas potenciālo lasītāju bāzi;
2. Virtuālais apmeklējums palielinājās, kas norāda uz veiksmīgu sociālā tīkla profila izveides ietekmi;
3. Izsnieguma kopskaists samazinājies, bet periodisko izdevumu izsniegums pieaudzis var norādīt uz lasītāju lasīšanas paradumu maiņu un pieaugošu interesi par periodiskajiem izdevumiem. Bibliotēka, piedāvājot plašu periodisko izdevumu klāstu, var būt veiksmīgi pielāgojusi savus pakalpojumus lasītāju interesēm un vēlmēm.

Papildu informācija par iedzīvotāju skaitu un citiem faktoriem Daudzeses pagastā:

2023. gada Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati norāda, ka Daudzeses pagastā ir reģistrēti 945 iedzīvotāji. Tomēr faktiskais iedzīvotāju skaits, kas dzīvo pagastā, var būt aptuveni 700 cilvēki, jo liela daļa strādā un dzīvo ārpus Latvijas.

Bibliotēkas vadītājas biežās saslimšanas 2023. gadā varētu būt iemesls zēmajam apmeklējuma skaitam.

Bibliotēkā ir ievērojami mazs lasītāju skaits bērnu un jauniešu grupā, un tas varētu būt saistīts ar to, ka daudzi Daudzeses pamatskolēni mācās citos pagastos, piemēram, Sunākstē un Zalvē. Šī iemesla dēļ bibliotēkas apmeklējums pēc skolas nav ērti pieejams, jo jāveic ceļojums uz mājām. Šādu situāciju konstatēja, sazinoties ar skolas pedagogiem.

Lai palielinātu interesi par bibliotēkas apmeklējumu, būtu jāpiedāvā iniciatīvas, kas īpaši pievērstas Pirmsskolas izglītības iestādes “Čiekuriņš” bērniem. Svarīgi ir arī ieinteresēt vecākus lasīt un veicināt lasīšanas kultūru. 2024. gadā pirmsskolas izglītības iestādes bērnu un skolēnu iesaistīšana bibliotēkas darbībā ir jāuzskata par prioritāti.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste

Ar katru bibliotēkas apmeklētāju tiek uzturēts dialogs, lai dziļāk izprastu viņu vēlmes attiecībā uz grāmatām, pakalpojumiem un piedāvātu pasākumus, kas būtu interesanti tieši viņam. Šis ikdienas darbs ir būtisks, jo tas ļauj veidot personalizētu piedāvājumu un uzlabot bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti. Tādējādi, tiek noskaidrots, kuras žanra grāmatas ir populāras un kuras pakalpojumu kategorijas izpelnās papildu uzmanību. Dialoga rezultātā ir iespējams pielāgot bibliotēkas klāstu un piedāvājumu atbilstoši lasītāju vēlmēm.

Papildus tam, lai piesaistītu jaunus lasītājus, bibliotēka ir aktīvi iesaistījusies sociālajā vidē. 2023. gada nogalē tika izveidots bibliotēkas Facebook profils, kurā tiek publiskota informācija par jaunākajām grāmatām un plānotajiem pasākumiem. Šis solis ir radījis pozitīvu reakciju un palielinājis interesi par bibliotēkas darbību. Šāda sociālās medijos aktivitāte varētu kalpot kā lielisks instruments, lai piesaistītu jaunus lasītājus un stiprinātu esošo lasītāju saikni ar bibliotēku 2024. gadā.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēkas telpas atrodas Daudzeses pagasta pakalpojuma centra ēkā, un pie tās ieejas durvīm ir izveidota rampa ar uzbrauktuvi, nodrošinot vieglu un drošu piekļuvi.

Bibliotēkas ieejas durvīm ir divas vērtņi daļas. Otrā vērtne, ja nepieciešams, tiek atvērta, nodrošinot plašu iebrauktuvi, īpaši piemērotu cilvēkiem ar ratiņkrēsliem. Bibliotēkas grāmatu plauktu izvietojums ir pietiekoši plats (ja ņem vērā, ka ratiņkrēsla vidējais platums ir aptuveni 0,50cm), nodrošinot brīvu pārvietošanos cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Daudzeses pagasta bibliotēka ir ērti un komfortabli pieejama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Bibliotēkas infrastruktūra ir maksimāli sakārtota, sekmējot pieejamību pakalpojumiem un iesaistīšanos pasākumos.

Pielāgotās literatūras pakalpojums

Bibliotēkas krājumos nav literatūras, kas būtu pielāgota neredzīgām personām vai personām ar lasīšanas grūtībām.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām, tematiskie pasākumi.

Atskaites gadā bibliotēkā tika rīkots aizraujošs pasākums - Dzejas dienas svinības. Pasākuma īpašais viesis bija talantīgais mūziķis un dzejnieks Lauris Valters, kurš aizraujoši iepazīstināja apmeklētājus ar savu daiļradi. Valters ne tikai lasīja dzeju no saviem literārajiem darbiem, bet arī dziedāja savas un citu komponistu dziesmas par mīlestību, kā arī piedāvāja interpretācijas latviešu tautas dziesmām. Pasākumā piedalījās gan skolēni, gan pieaugušie, iekļaujot arī seniorus, tādējādi pasākums bija interesants dažādām auditorijām.

Gada noslēgumā bibliotēkas vadītāja rīkoja īpašu meistarklasi par digitālo apsveikumu veidošanu. Šajā pasākumā vadītāja sniedza individuālu atbalstu klientiem, palīdzot tiem izveidot Ziemassvētku un Jaunā gada sveicienus digitālā formātā, izmantojot Canva lietotni. *(Pielikumā Nr.3 - afišas un foto no šiem pasākumiem)*

Uzziņu un informācijas darbs

Bibliotēkas uzziņu un informācijas darbs ir būtiska pakalpojumu sastāvdaļa, piedāvājot iedzīvotājiem plašu pieeju aktuālajai informācijai gan par notikumiem Daudzeses pagastā, Aizkraukles novadā un valstī kopumā, gan arī par dažādiem ES projektiem un iespējām. Tā kā bibliotēka atrodas pakalpojuma centra ēkā, informatīvais stends foajē ir kā centrālā punkts, kur iedzīvotāji var saņemt svarīgus paziņojumus un iepazīties ar jaunumiem. Tas nodrošina iedzīvotājiem pārskatu par esošajām iniciatīvām un atvieglo piekļuvi resursiem, kas varētu būt viņiem noderīgi.

Bibliotēkas darbinieks seko līdzi šai informācijai, lai nodrošinātu, ka tiek uzturēta aktuālā un precīzā informācija. Viņi ir labi informēti par notikumiem pagastā un var sniegt papildu skaidrojumus par dažādiem ES projektiem, palīdzot iedzīvotājiem izprast un izmantot šos resursus.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Iepriekšējā pārskata periodā mācības iedzīvotājiem netika organizētas. Šī situācija nākamajā pārskata periodā jāmaina, jo tas uzlabotu bibliotēkas pakalpojumu klāstu un nodrošināt iedzīvotājiem piekļuvi dažādām izglītojošām aktivitātēm.

Medijpratība

Iepriekšējā pārskata periodā nav veikti pasākumi, lai uzlabotu iedzīvotāju medijpratību un izpratni par dažādiem mediju veidiem. Šajā periodā ir nepieciešams pievērsties šai jomai un veikt aktīvus pasākumus, kas veicinās iedzīvotāju spēju kritiski izvērtēt un izmantot informāciju no dažādiem avotiem.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Bibliotēkas lietotājiem un citiem pagasta iedzīvotājiem tiek aktīvi nodrošināta pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība, izmantojot e-vidi, bezmaksas internetu bibliotēkā un WIFI pieslēgumu. Informācija ir arī pieejama vietējā presē, piemēram, „Aizkraukles novada vēstis”, un mājas lapās www.daudzese.lv un

aizkraukle.lv. Bibliotēka aktīvi veicina pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamību iedzīvotājiem.

Mūsu bibliotēkā apmeklētājiem ir nodrošinātas bezmaksas iespējas meklēt informāciju dažādās datu bāzēs, tostarp Lursoft un Letonika.lv. Turklāt bibliotēkā ir pieejami datori, kur iedzīvotāji var paši meklēt visu nepieciešamo informāciju

Bibliotēkas darbinieks ir gatavs sniegt atbalstu un palīdzēt apmeklētājiem, ja tiek radītas grūtības vai nepieciešams papildu paskaidrojums. Šis atbalsts ietver gan informācijas meklēšanas prasmju apmācību, gan palīdzību ar konkrētu jautājumu risināšanu.

“Autorizētie lietotāji”

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iep. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	103	103	72	<i>bez izmaiņām; -29.13 %</i>
Autorizētie lietotāji kopā	11	13	16	+18%; +23.08 %
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	2	0	3	-100%; +

Iekšzemes un starptautiskais SBA:

“SBA rādītāji”+

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	0	0	0
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	0	0	0
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	0	0	0

Secinājumi:

1. Šī gada statistika parāda, ka mūsu bibliotēkai nav bijušas pieprasītas grāmatas no citām bibliotēkām. Šis fakts varētu liecināt par to, ka bibliotēkas krājums ir plašs un daudzveidīgs, apmierinot lasītāju vēlmes un intereses. Lasītājiem ir pieejams plašs klāsts no dažādiem žanriem un tēmām, un viņi var atrast vajadzīgo literatūru mūsu bibliotēkas krājumā. Vai arī ir iespējams, ka Daudzeses pagasta iedzīvotāji bieži izmanto regulāro satiksmi uz Aizkraukles pilsētu, kur atrodas lielāka bibliotēka. Tas varētu būt viens no iemesliem, kāpēc viņi nepieprasa grāmatas no citām bibliotēkām, jo varētu vienkārši apmeklēt lielāko bibliotēku personīgi.
2. Turpmākajā pārskata periodā būtu vērts veikt informācijas kampaņu, lai palielinātu iedzīvotāju izpratni par SBA pakalpojumu. Iedzīvotājiem jāsaprot, ka šis pakalpojums ir ne tikai ērts, bet arī ātrs veids, kā iegūt grāmatas, kas nav pieejamas viņu pašu bibliotēkā.
3. Pamatojoties uz analīzi, šobrīd Daudzeses pagasta bibliotēkā nav pieejams no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtais pielāgotās literatūras skaits. To pamatotu ar to, ka pagastā nav cilvēku ar redzes ierobežojumiem, kuriem būtu nepieciešama šāda veida literatūra, un līdz ar to nav izteikta nepieciešamība šādam resursam.

6. Krājums

Bibliotēka aktīvi veic grāmatu, periodikas, elektronisko un citu dokumentu uzkrāšanu, glabāšanu un sistematizēšanu, nodrošinot plašas informācijas izmantošanas iespējas pagasta iedzīvotājiem un visiem interesentiem. Krājums tiek veidots tā, lai atbilstu dažādām lasītāju grupām, vecuma un izglītības līmeņiem, sniedzot mūsdienīgu informāciju un veicinot sabiedrības mūžizglītību. Darbs notiek bez problēmām, un bibliotēka ir veiksmīgi izpildījusi

savus uzdevumus krājuma komplektēšanā. Aizkraukles pašvaldības piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai ir pietiekams.

“Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2448	2798	2662
<i>t. sk. grāmatām</i>	1863	2196	2003
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>		101	122,5
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	585	602	659
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā (<i>iedz. skaits 945</i>)	2,57	2,9	2,81
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2448	2798	2662

Krājuma pārbaude (inventarizācija) – pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta.

“Krājuma rādītāji”

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	301	540	476
<i>t. sk. grāmatas</i>	195	244	186
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	49	62	46
<i>t. sk. bērniem</i>	18	20	19
Izslēgtie dokumenti	284	304	412
Krājuma kopskaits	6612	6524	7048
Grāmatu krājuma apgrozība	0,33	0,4	0,17
Periodisko izdevumu apgrozība	1,26	1,7	1,9

Secinājumi:

1. Grāmatu krājuma apgrozības samazinājums ir rezultāts bibliotēkas vadītājas slimības laikā, kas ietekmēja bibliotēkas darbību.
2. Periodisko izdevumu apgrozības stabilitāte liecina par veiksmīgu periodisko izdevumu klāsta pielāgošanu klientu vajadzībām.
3. Bibliotēka ir veiksmīgi palielinājusi grāmatu krājuma kopējo skaitu, izmantojot tai pieejamos budžeta resursus.

Datubāzes:

- abonētās tiešsaistes datubāzes - Letonika.lv, bibliotēkas e – katalogs, “Trīs tēva dēlu” e – grāmatu bibliotēka;
- pašu veidotās datubāzes - nav

“Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2021	2022	2023
Letonika			
skatījumi			17
piekļuves sesiju skaits			3
lejuplāžu skaits			0
News			
skatījumi			0
piekļuves sesiju skaits			0

Iejuplāžu skaits			0
Citas			

Secinājums: 2024. gadā aktīvi jāinformē klientus par bibliotēkā pieejamajām datubāzēm, sniedzot plašāku ieskatu to piedāvātajās iespējās.

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Reģistrējot jaunus bibliotēkas lasītājus un atjauninot esošo klientu datus (teik uzrakstīts jauns lasītāja reģistrācijas iesniegums), tiek piedāvāta piekļuve datubāzēm – Letonika.lv, bibliotēkas e – katalogs, “Trīs tēva dēlu” e – grāmatu bibliotēka. Lasītājiem tiek izkaidroti ieguvumiem, ētums datu bāzes izmantošanā.

Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Programmas "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" ietvaros Daudzeses pagasta bibliotēka sekmīgi ieguva 10 grāmatas kopējā vērtībā 133,58 eiro. Par saņemtajām grāmatām informācija tika publiskota bibliotēkas Facebook lapā, sniedzot lasītājiem ieskatu jaunievedumu klāstā.

No iegūtajām grāmatām 6 gab. ir latviešu un ārzemju daiļliteratūras darbi, no kuriem katrs vismaz vienu reizi jau ir atradies lasītāju rokās. Šis fakts liecina par veiksmīgu jaunievedumu iegulšanu lasītāju ikdienas piedāvājumā.

Tomēr bērnu literatūras grāmatas (3 gab.) un nozaru literatūras darbs (1 gab.) šķiet vēl nav atraduši ceļu līdz lasītājiem, jo šīs grāmatas nav izsniegtas ne reizi. Šāda situācija varētu prasīt papildu pasākumus vai stratēģijas, lai popularizētu šo grāmatu sadaļas un veicinātu to aktīvāku izmantošanu.

Darbs ar parādniekiem

Daudzeses pagasta bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas kārtību regulē Jaunjelgavas pilsētas bibliotēkas lietošanas noteikumi Nr. 2023/4. Šajos noteikumos ir precīzi norādīti termiņi, kurādos bibliotēkas klientiem ir jāatgriež izsniegtās grāmatas un periodika. Jaunie lasītāji tiek sistemātiski informēti par šiem noteikumiem, un esošajiem bibliotēkas lietotājiem tas tiek atgādināts katru reizi, kad notiek grāmatu izsniegšana.

Par kavējumu tiek informēts lasītājs telefoniski.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā

1. Bibliotēkas krājums ir plašs un daudzveidīgs - literatūras žanri ir daudzveidīgi pārstāvēti, kas norāda uz to, ka bibliotēkas piedāvājums ir piemērots lasītāju vēlmēm.
2. Bērnu auditorijai paredzētais krājums ir daudzveidīgs, taču ir acīmredzams, ka lasītāju skaits šajā kategorijā ir ļoti mazs. Bērnu grāmatas netiek tik aktīvi izmantotas, un varētu būt jāpieliek pūles, lai mainītu šo situāciju.
3. Bērnu un jauniešu grāmatu nodaļā nepieciešama fiziska krājuma sakārtošanapēc atbilstošiem plauktu indeksiem un pa vecuma grupām. Šis pasākums tiks īstenots, lai padarītu krājumu pārredzamāku un saprotamāku.
4. Peaugušo literatūras nodaļā jāveic grāmatu krājuma fiziska pārkārtošana, izdalot atsevišķi žandru - detektīvs, lai padarītu to pieejamāku un ērtāku lasītājiem.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bērnu un jauniešu literatūras krājums Daudzeses bibliotēkā piedāvā 683 eksemplārus, kas veido 10,72% no kopējā grāmatu krājuma. Šis plašais un daudzveidīgais krājums ir īpaši

pielāgots, lai apmierinātu lietotāju intereses, vēlmes un pieprasījumu. Bibliotēka aktīvi rūpējas par to, lai piedāvātu kvalitatīvu un izglītojošu literatūru bērniem un jauniešiem.

Bibliotēkas apkalpošanas teritorijā atrodas PII "Čiekuriņš" un Daudzeses pamatskola, kas ir tikai 5 km attālumā. Lai veicinātu lasīšanas interesi, notiek sarunas ar bērniem un viņu vecākiem.

9 skolēni ir saglabājuši aktīvu interesi par lasīšanu, jāatzīst, ka šis skaits ir ievērojami mazs, bet ņemot vērā, ka skolēniem ir pieejama skolas bibliotēka, kas viņiem ir ērtāk sasniedzama. Lai palielinātu lasīšanas interesi, varētu izvērtēt iespējas uzlabot sadarbību starp Daudzeses pamatskolas bibliotēku un Daudzeses pagasta bibliotēku. Kopīgi organizētas lasīšanas stundas, aizraujoši pasākumi vai citi kopdarbi varētu veicināt lielāku skolēnu iesaistīšanos.

Ar iegādātajiem resursiem, piemēram, bērnu stūrīti un izzinošām spēlēm, kas ir ieviestas bibliotēkā, tiek veikts solis uz priekšu, nodrošinot klātbūtni un resursus, kas veicina lasīšanas interesi jaunākajā auditorijā.

Bibliotēkā strādā tikai viens darbinieks, kurš veic apkalpošanu visām interešu grupām - pieaugušajiem, jauniešiem un bērniem.

Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Aktīvo lietotāju sadaļā bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam ir pieredzējuši mazāku samazinājumu (9%), kas var norādīt uz to, ka šīs grupas lietotāji saglabā interesi par bibliotēkas pakalpojumiem labāk nekā kopējais lietotāju skaits, bet pieredzējuši lielāku apmeklējuma kritumu (47%), kas varētu liecināt par izaicinājumiem saglabāt šīs grupas interesi.

Kopējais bibliotekārais aptvērumš ir samazinājies par 29%, bet bērniem līdz 18 gadu vecumam samazinājies par 15,5%.

Secinājumi var būt saistīti ar nepieciešamību pielāgot bibliotēkas piedāvātos pakalpojumus un aktivitātes, lai saglabātu un piesaistītu jauniešu un bērnu interesi. Varbūt vajadzīgs vairāk interaktīvu un izglītojošu pasākumu šai auditorijai. Kā atzina skolas pedagogi - ir nepieciešama spēcīga motivācija, lai veicinātu bērnu apmeklējumu bibliotēkā.

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionālitate, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u. c.)

2023.gadā iegādātā bērnu un jauniešu literatūra veido vien 3,99% no kopējā jaunieguvumu skaita bibliotēkā. Šī informācija kļūst vēl izteiktāka, ņemot vērā to, ka bibliotēkas aktīvo lasītāju skaits bērnu un jauniešu vidū ir tikai 9 personas. Šis skaitlis liecina par izaicinājumiem piesaistīt šo auditoriju bibliotēkas resursiem un norāda uz nepieciešamību rūpīgāk izvērtēt un pielāgot lasītāju vajadzībām atbilstošu literatūru. Iespējams, ir nepieciešama stratēģija, kas veicina bērnu un jauniešu iesaistīšanos lasīšanā - (motivējoši pasākumi ar balvām) un piedāvā tādu literatūru, kas atbilst viņu interesēm un izglītības vajadzībām.

Bibliotēkā ir pieejamas dažas spēles bērniem, tomēr svarīgi ir panākt bērnu ierašanos bibliotēkā, kas būs prioritāte 2024.gadā.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām:

Iepriekšējā pārskata periodā minētie pasākumi nebija realizēti, galvenokārt saistībā ar iepriekšējās bibliotēkas vadītājas slimības dēļ.

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Sadarbībā ar pagasta kultūras dzīves organizatori tika īstenots pasākums veltīts dzejas dienām kopā ar mūziķi Lauri Valteru. Pasākumu apmeklēja Daudzeses pagasta pamatskolas bērni.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

- Daudzeses pagasta pamatskola;
- Pirmskolas izglītības iestāde "Čiekuriņš"

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Galvenā problēma zems lasītāju skaits bērnu un jauniešu vidū:

Risinājumi:

1. Izstrādāt inovatīvus lasīšanas pasākumus, sadarboties ar izglītības iestādēm;
2. Organizēt jauniešu lasīšanas klubus un piedāvāt radošas aktivitātes;
3. Pastiprināt bibliotēkas klātbūtni sociālajos tīklos, piedāvājot regulāru, aizraujošu saturu.

8. Novadpētniecība

Bibliotēkā ir pieejamas novadpētniecības mapes, kuras sniedz plašu ieskatu Daudzeses pagasta vēsturē un kultūrā. Šīs mapes ietver dažādas tēmas, sākot no Daudzeses pamatskolas un pagasta līdz ievērojamiem cilvēkiem, kā arī piedāvā informāciju par PII "Čiekuriņš" un, protams, pašu bibliotēku.

Bibliotēka turpina aktīvi vākt materiālus par esošajiem un bijušajiem pagasta iedzīvotājiem, pievēršot īpašu uzmanību viņu atmiņām par pagasta vēsturisko laiku, darba vietām un organizācijām. Šis proces nes tikai informāciju, bet arī rada jaunus un aizraujošus stāstus, kas bagātina pagasta pagātņi.

Bibliotēka nepārtraukti strādā, jo ir daudz nezināmā par bijušajiem Daudzesiešiem un viņu likteņiem.

9. Projekti

Bibliotēka atskaites gadā nav piedalījies projektos. Ir jāmeklē iespējas, kā mainīt šo situāciju nākamajā gadā.

10. Publicitāte

Daudzeses pagasta bibliotēkas atrašanās vieta ir skaidri norādīta pie pakalpojumu centra - ceļa malā redzama norāde uz bibliotēku. Pakalpojumu centra foajē ir redzama informācija par bibliotēkas darba laiku un bezmaksas WiFi iespējām. Par pasākumiem tiek ievietota informācija mājas lapā www.daudzese.lv, nodrošinot plašāku pieejamību un informētību. Sociālajā vidē bibliotēka ir ieņēmusi aktīvu lomu 2023. gada nogalē, izveidojot Facebook profilu, kur tiek publicēta informācija par nākamajiem pasākumiem un jaunumiem grāmatu pasaulē. Šāda pieeja ir radījusi pozitīvu reakciju un palielinājusi interesi par bibliotēkas darbību.

"Sociālo tīklu saturvienību skaits"

	Saturvienību skaits
	2023
Facebook	18
Instagram	

TikTok	
YouTube	
Twitter	

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Bibliotēkas popularizējošie pasākumi izrādījās ārkārtīgi veiksmīgi, it īpaši izveidojot Facebook lapu. Jau pirmajās izveides dienās tika iegūti vairāk nekā 50 sekotāji, kas apliecina lielo sabiedrības interesi par bibliotēkas darbību. Komentarā sadaļā vairākums cilvēku puda gandarījumu par iespēju sekot līdzi bibliotēkas jaunumiem sociālajā vidē. Tas liecina par veiksmīgu stratēģiju un pozitīvu publikas atsaucību, kā rezultātā bibliotēka ir radījusi dinamisku un interaktīvu vidi sociālajos medijos. Šis solis ir ne tikai efektīvs saziņas veids ar sabiedrību, bet arī efektīvs instruments jaunu lasītāju piesaistīšanai un esošo saiknes stiprināšanai. (*Pielikumā Nr.4 - publikācija Facebook profilā*)

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Bibliotēkai saskaroties ar publicitātes darbu problēmu, rodas izaicinājums saistībā ar lasītājiem, kuri galvenokārt ir vecāka gadagājuma un neizmanto sociālos tīklus. Šī situācija ierobežo informācijas sasniedzamību šai auditorijai, kura ir ļoti liela daļa no bibliotēkas lasītājiem.

Risinājums ir personisks aicinājums uz pasākumu – noformēts ielūgums. Šāds individuāls aicinājums būtu ne tikai efektīvs, bet arī ļoti sirsnīgs veids, kā informēt lasītājus par bibliotēkas notikumiem. Tas varētu radīt personisku saikni, uzsvērt viņu nozīmi bibliotēkas dzīvē un iedrošināt piedalīties nākamajos pasākumos. Ar šo pieeju panāktu, ka katrs lasītājs jūtas novērtēts un gaidīts bibliotēkas sabiedriskajā dzīvē.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkai ir izveidojusies izcilas sadarbības attiecības ar „PII Čiekuriņu” Daudzeses pamatskolu, pagasta kultūras dzīves organizatoriem un īpaši veiksmīga sadarbība ar Jaunjelgavas pilsētas bibliotēku un citām bibliotēkām Aizkraukles novadā. Šī sadarbība nodrošina nepieciešamo atbalstu ikdienas darbā un risina neskaidrus jautājumus.

Finansiālu stabilitāti nodrošina Aizkraukles pašvaldība, kas ir ļoti svarīgs faktors ilgtspējīgai bibliotēkas darbībai. Jaunāko informāciju par notikumiem un aktualitātēm bibliotēku jomā nodrošina Aizkraukles novada Kultūras pārvaldes bibliotēku metodiķe. Viņa ne tikai sniedz izsmelto atbildi uz jautājumiem, bet arī regulāri uztur sakarus ar bibliotēkas personālu, izmantojot e-pasta starpniecību un organizējot seminārus. Bibliotēka aktivizējas ne tikai vietējā līmenī, bet arī sadarbojas ar citām novada bibliotēkām, apmeklējot viņu pasākumus un daloties pieredzē. Šāda pieredzes apmaiņa palīdz bibliotēkai ieviest jaunus un inovatīvus risinājumus savā darbā.

Kopsavilkums

Nākamajā pārskata periodā ir iecerēts veikt šādus darbus:

1. Izstrādāt un īstenot programmas, kas pievēršas jauniešiem, lai palielinātu viņu interesi par bibliotēkas resursiem;
2. Vecāku iesaistīšana bērnu motivēšanā lasīt – seminārs vecākiem;
3. Aktivizēt bibliotēkas sociālo tīklu klātbūtni un piedāvāt digitālus resursus, lai piesaistītu jaunus lasītājus un uzturētu saikni ar esošajiem – Facebook profils;
4. Veikt aptaujas un sazināties ar lasītājiem, lai saprastu viņu vajadzības un uzlabotu bibliotēkas piedāvājumu;
5. Jāsakārto un jāoptimizē bibliotēkas apmeklētājiem pieejamo datoru skaits, kā arī jāveic esošo datoru apkope, nodrošinot to optimālu darbību un pieejamību;
6. Mērķtiecīgi sakārtot bibliotēkas interjeru, sākot ar katru telpu atsevišķi, nodrošinās svaigu un pievilcīgu vidi apmeklētājiem. Šis process ietvers rūpīgu budžeta plānošanu.
7. Gramatu krājuma fiziska sakārtošana izdalot pa žanriem, mērķgrupām un tēmām uzlabos bibliotēkas pārskatāmību un atvieglās lasītājiem vēlamās grāmatas atrast;
8. Dažādi pasākumi un aktivitātes, kas pieejami visām bibliotēkas lasītāju grupām.

Pielikumi

Pielikums Nr.1

<https://www.aizkraukle.lv/lv/jaunums/daudzeses-pagasta-biblioteku-vadis-inguna-purakalne>

Par Daudzeses pagasta bibliotēkas vadītāju izvēlēta Ingūna Purakalne, kura jau sākusi darbu. Līdzšinējā ilggadējā bibliotēkas vadītāja Valija Lucāne devusies pelnītā atpūtā.

Jaunjelgavas pilsētas bibliotēkas vadītāja Aina Strazdiņa informē, ka amatam pieteicās pieci pretendenti, diviem bija neatbilstoša izglītība, un pārrunas notika ar trijiem. Augstāko izglītību ieguvuši visi trīs kandidāti, tomēr bibliotēkārā izglītības nebija nevienam. Pēc pārrunām bibliotēkas vadītājas amatam izvēlēta Ingūna Purakalne, kura dzīvo Daudzeses pagastā, ir zināt un mācīties gribošā, komunikabla, enerģiska, azartiska, aktīva un atraktīva, orientēta uz panākumiem, ar interesi par literatūru, psiholoģiju un savu redzējumu par bibliotēkas nākotnes attīstību.

Ingūna Purakalne ir absolvējusi Sociālo Tehnoloģiju augstskolu, kurā ieguvusi profesionālo bakalaura grādu tiesību zinātnēs un juriskonsulta kvalifikāciju un ir gatava apgūt arī bibliotēkas darbā nepieciešamo profesionālās pilnveides kursu.

"Daudzeses pagasta bibliotēku uztveru ne tikai kā grāmatu glabātuvi, bet arī kā modernu un pulsējošu satikšanās un notikumu vietu, kur cilvēki bagātinās ar zināšanām, dalās ar idejām un iedvesmojas dažādos pasākumos," saka Ingūna Purakalne. "Lai arī man nav iepriekšējas pieredzes šajā jomā, ticu, ka mana atbildības sajūta un motivācija ir lielisks pamats, lai veidotu īpašu un lasītājiem pievilcīgu bibliotēkas vidi. Savā darbā likšu uzsvaru uz saskarsmi un dialogu ar katru lasītāju, jo uzskatu, ka ar siltu un atvērtu attieksmi noteikti izdosies radīt gaisotni, kurā lasītājs jutīsies gaidīts un svarīgs. Man ir liels gods un īpašs prieks strādāt savā dzimtajā pagastā."

<https://staburags.lv/daudzeses-bibliotekai-jauna-vaditaja/>

Darbu sākusi jaunā Daudzeses pagasta bibliotēkas vadītāja Ingūna Purakalne. Vakantajam bibliotēkas vadītājas amatam pieteicās pieci pretendenti.

Visi pretendenti gan bija bez bibliotekārās izglītības, bet trīs kandidāti bija ar augstāko izglītību. No uz pārrunām uzaicinātajām personām, kurās piedalījās arī Aizkraukles novada Kultūras pārvaldes bibliotēku darba metodiķe Regīna Kviese, par piemērotāko atzina daudzesieti Ingūnu Purakalni. Aina Strazdiņa, Jaunjelgavas pilsētas bibliotēkas vadītāja, jauno kolēģi raksturo kā ļoti enerģisku, zinātkāru un zinātgribošu.

Jaunā Daudzeses pagasta bibliotēkas vadītāja stāsta, ka pirmo reizi uz darbu viņa var atnākt kājām. Līdz šim bibliotēku apmeklējusi vien kā lasītāja, bet, parādoties vakancei, I. Purakalne jūta, ka šī ir joma, kurā radoši realizēties: “Darbs pie mājām, savā pagastā ar vietējiem cilvēkiem. Iepriekšējie darba pienākumi bija saistīti ar administratīvo sektoru, kas uzliek savus rāmjus, bet pēdējā laikā jutu, ka vēlos strādāt radošāk, un, strādājot bibliotēkā, redzu šādu iespēju — darboties citādāk.”

Pirmā darba diena 1. decembrī aizvadīta spraigi. Ingūna izveidojusi bibliotēkai “Facebook” lapu, kuru dienas laikā papildinājusi ar vairākiem jaunumiem un aktualitātēm.

Daudzesietei nav sveša arī biznesa vide, viņa vada atrakciju nomu, pieredze uzņēmējdarbībā gājusi roku rokā ar sociālo platformu iepazīšanu, un nu šīs iemaņas tiks liktas lietā, vadot bibliotēku un piesaistot gados jaunākus potenciālos apmeklētājus. “Vēlos Daudzeses pagasta bibliotēku padarīt modernāku, mūsdienās aktuālu. Ceru uz lielāku apmeklētāju plūsmu, ar modernāku pieeju gribu sasniegt jauniešu auditoriju. Vecāka gadagājuma cilvēki nāk uz bibliotēku, viņi lasa gan preses izdevumus, gan jaunākās grāmatas. Vēlos, lai uz bibliotēku nāk ne tikai pēc lasāmvielas, bet, lai tā kļūst par vēl vienu skaistu satikšanās vietu pagastā,” stāsta I. Purakalne.

Ar decembri mainījies Daudzeses pagasta bibliotēkas darba laiks. Pirmdienās un ceturtdienās tā apmeklētājiem atvērta no pulksten 8.30 līdz 18, otrdienās, trešdienās — no pulksten 8.30 līdz 16.30, savukārt piektdienās no 8.30 līdz 13.30.

Brīvdienās bibliotēka būs slēgta.

Pielikums Nr.3

Pielikums Nr.4

Sveiki! 😊

Ceturtdien, 7. decembrī, bibliotēkā sāks darboties Ziemassvētku vecīša pasts! Ziemassvētku vecītis ir atstājis īpašas vēstuleņu formas bērnu Ziemassvētku vēlmēm!

Aicinu jūs kopā ar saviem bērniem uz bibliotēku, lai kopīgi uzrakstītu vēstuli Ziemassvētku vecītim! 🧑🏻

Lai sapņi piepildās! 🌟🎁